

Vztah mezi zájmovým sdružením právnických osob založeným podle § 20f a násl. obč. zák. a členem tohoto sdružení je jako vztah upravený občanským zákoníkem, vztahem občanskoprávním.

Vztah mezi zájmovým sdružením právnických osob založeným podle § 20f a násl. obč. zák. a členem tohoto sdružení je jako vztah upravený občanským zákoníkem, vztahem občanskoprávním. Protože žádný předpis nesvěřuje projednávání a rozhodování sporu z tohoto vztahu jinému orgánu, patří toto rozhodování podle ustanovení § 7 odst. 1 o. s. ř. do pravomoci soudu.

Vztah mezi zájmovým sdružením právnických osob založeným podle § 20f a násl. obč. zák. a členem tohoto sdružení je jako vztah upravený občanským zákoníkem, vztahem občanskoprávním. Protože žádný předpis nesvěřuje projednávání a rozhodování sporu z tohoto vztahu jinému orgánu, patří toto rozhodování podle ustanovení § 7 odst. 1 o. s. ř. do pravomoci soudu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 12.12.2000, sp. zn.29 Cdo 1672/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci o neplatnost rozhodnutí valné hromady, o dovolání žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. prosince 1999, č.j. 17 Co 587/99-17, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. prosince 1999, č.j. 17 Co 587/99-17 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 3. září 1999, č.j. 31 C 20/99-8 se zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z o d ů v o d n ě n í :

Napadeným usnesením potvrdil odvolací soud usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 3.září 1999, č.j. 31 C 20/99-8, kterým tento soud zastavil řízení ve věci.

Odvolací soud uzavřel, že z obsahu odvolání vyplývá, že žalobce je členem žalovaného, který je sdružením právnických osob podle ustanovení § 20f a násl. obč. zák. Žalobce se domáhá určení, že „valná hromada žalovaného konaná dne 20.2.1999 v Praze, usnesení na ní přijatá a volba předsednictva a dozorčí rady jsou neplatná“. Jde tedy o spor člena sdružení se sdružením, který se týká vnitřních záležitostí sdružení a jímž se člen sdružení domáhá soudní ochrany proti rozhodnutí orgánu sdružení.

Podle čl. 20 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) je zaručeno právo svobodně se sdružovat ve spolcích společnostech a jiných sdruženích.

Podle § 20f obč. zák. mohou právnické osoby k ochraně svých zájmů nebo k dosažení jiného účelu vytvářet zájmová sdružení právnických osob. Sdružení právnických osob jsou právnickými osobami a jsou „jinými sdruženími“ podle čl. 20 odst. 1 věta druhá Listiny.

Podle čl. 20 odst. 4 Listiny, politické strany, politická hnutí, jakož i jiná družení jsou oddělena od státu. Tento ústavně zaručený princip zajišťuje sdružením plnou autonomii pokud jde o zasahování státních orgánů do jejich záležitostí. Promítá se nejen ve způsobu vzniku sdružení a v neexistenci vztahu ke státnímu rozpočtu, ale i v zásadě členské samosprávy, do níž stát nesmí zasahovat. Do postavení a činnosti sdružení mohou proto státní orgány zasahovat jen v mezích stanovených Listinou a zákony. Právo člena na soudní ochranu proti rozhodnutí orgánu společnosti, o němž tvrdí, že je v rozporu se zákonem nebo stanovami, je v našem právu zakotveno jen pro právnické osoby, na něž se vztahuje zákon č. [83/1990](#) Sb., o sdružování občanů, kde toto právo upravuje ustanovení § 15 tohoto zákona. (srov. Pavlíček, Hřebejk, Knapp, Kostečka, Sovák: Ústava a ústavní řád České republiky, Linde Praha 1995, str. 178 - 185, I. Telec: K pojetí společností občanského a spolkového práva, Právní praxe v podnikání, 2/1998, s. 1). Pouze člen sdružení založeného podle zákona č. [83/1990](#) Sb. se může podle § 15 tohoto zákona domáhat ochrany proti rozhodnutí orgánu sdružení. Listina, občanský zákoník ani jiný zákon neupravují soudní ochranu členů sdružení podle § 20f a násl. obč. zák. proti tvrzené nezákonnosti rozhodnutí orgánů sdružení, případně jeho rozporu se stanovami. Bez takového zmocnění by soud projednáním a rozhodnutím takové věci porušil ústavně zaručenou odluku sdružení od státu.

Tento spor je sporem o vnitřní věc jediné právnické osoby, nikoli sporem dvou právnických osob, jak dovozuje žalobce. Na tom nic nemění skutečnost, že žalobce, člen této právnické osoby je současně samostatnou osobou. Nejde o věc občanskoprávní ve smyslu § 7 odst. 1 o. s. ř. byt' vznik a zánik sdružení právnických osob upravuje občanský zákoník, neboť nejde o věc vyplývající z majetkových vztahů mezi právnickými osobami nebo právnickými osobami a státem, ani ze vztahu vyplývajícího z práva na ochranu osob, popřípadě ze vztahu vznikajícího z výsledků duševní tvořivé činnosti, jak má na mysli ustanovení § 1 a 2 obč. zák. Nejde zcela zjevně ani o věc vyplývající z pracovních, rodinných, družstevních a obchodních vztahů, což ostatně žalobce ani netvrdí. Žádný zákon nestanoví, že takovouto ve smyslu ustanovení § 7 odst. 2 o. s. ř. „jinou věc“ projednává a rozhoduje soud. Není tedy dána pravomoc soudu k projednání a rozhodnutí této věci. Proto odvolací soud potvrdil rozhodnutí soudu prvního stupně.

Protože Listina ani žádný zákon nezmocňují žádný orgán státu a ani stanovy sdružení nestanoví pravomoc žádného orgánu k řešení takového sporu, nemohl soud postoupit věc jinému orgánu.

Proti usnesení odvolacího soudu podal žalobce v otevřené lhůtě dovolání. Co do přípustnosti dovolání odkázal na ustanovení § 238 odst. 1 písm. d) o. s. ř.

V dovolání uvedl, že nesdílí názor odvolacího soudu že nejde o věc občanskoprávní ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 o. s. ř. Ustanovení § 7 neomezuje vztahy v něm vypočtené na vztahy majetkové, ale upravuje všechny občanskoprávní vztahy bez ohledu na jejich subjekty a funkci a uplatňuje se téměř ve všech oblastech hospodářského a společenského života. Žalobce je toho názoru, že předmětný právní vztah je vztahem občanskoprávním ve smyslu § 7 odst. 1 o. s. ř. Není proto třeba zvláštního zákona, který by soudu výslovně svěřil pravomoc o tomto vztahu rozhodovat.

Důvodem sporu je porušení stanov žalovaného, kterého se dopustil žalovaný, resp. jeho předsednictvo při svolání valné hromady a kterého se dopustila valná hromada. Protože valná hromada je nejvyšším orgánem sdružení a nejde o sdružení hierarchicky uspořádané, není uvnitř sdružení možnost k nápravě takových opatření valné hromady, která porušují stanovy. Protož jde o vztahy občanskoprávní, které podle zákona neprojednávají a nerozhodují jiné orgány, je orgánem, v

jehož pravomoci je poskytnout ochranu porušeným právům soud.

Dovolatel dále namítá, že pokud oba soudy shledaly, že věc nespadá do pravomoci soudu, bylo jejich povinností po zastavení řízení postoupit věc příslušnému orgánu. Výrok o postoupení věci jinému však obě rozhodnutí postrádají, „což se rovná účinkům denegationis iustitiae.“

Dovolatel dále uvedl, že jeho účast v žalovaném sdružení má závažné majetkové důsledky, neboť bez této účasti by nemohli jeho členové získat potřebný mezinárodní průkaz původu chovaných psů, který podstatně zvyšuje jejich cenu. Kromě toho napadaná valná hromada určila podstatně vyšší členské příspěvky - i z tohoto hlediska jde podle mínění dovolatele o občanskoprávní majetkový vztah. Z uvedeného je podle dovolatele zřejmé, „že pokud stanovy něco jiného nestanoví (a ony nic jiného nestanoví), jde mezi žalobcem a žalovaným o soukromoprávní vztah, kde je dána rozhodovací pravomoc soudu, protože rozhodovací pravomoc jiného orgánu zákon nestanoví.“

Dovolatel rovněž tvrdí, že čl. 10 Listiny se vztahuje na sdružení založená za účelem realizace základních lidských práv a svobod, zatímco žalované sdružení bylo založeno za účelem zájmové kynologické činnosti. Dovolatel se proto domnívá, že zájmové sdružení právnických osob založené za účelem „zabývat se výhradně zájmovou kynologickou činností“ není „jiným sdružením“ ve smyslu čl. 20 odst. 1 Listiny, byť byl použitý pojem „sdružení“ shodný, a proto na ně nelze vztáhnout pravidlo vyslovené v čl. 20 odst. 4

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. d) o. s. ř.

V ustanovení § 7 odst. 1 o. s. ř. se určuje, že soudy projednávají a rozhodují v občanském soudním řízení věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných, družstevních, jakož i obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.

Vztah mezi zájmovým sdružením právnických osob založeným podle § 20f a násl. obč. zák. a členem tohoto sdružení je nepochybně, jako vztah upravený občanským zákoníkem, vztahem občanskoprávním. Protože žádný předpis nesvěřuje projednávání a rozhodování sporu z tohoto vztahu jinému orgánu, patří toto rozhodování podle ustanovení § 7 odst. 1 o. s. ř. do pravomoci soudu. Protože právní posouzení věci co do řešení otázky pravomoci soudu, na níž napadené rozhodnutí spočívá, není správné, Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), usnesení odvolacího soudu a spolu s ním ze stejných důvodů i usnesení soudu prvního stupně podle § 243b odst. 1, části věty za středníkem a odst. 2, věty druhé, o. s. ř. zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Jinou otázkou pak je, zda z právní úpravy zájmového sdružení právnických osob v občanském zákoníku či z jiného ustanovení hmotného práva vyplývá oprávnění soudu rozhodovat k žalobě člena sdružení o neplatnosti usnesení orgánů zájmového sdružení právnických osob. Jestliže soud při projednávání věci dospěje k závěru, že tomu tak není, nelze na základě toho učinit závěr o nedostatku pravomoci soudu, ale je třeba uzavřít, že žaloba není důvodná a zamítnout ji.

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)